

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ - Λουκ. 8,41-56 (6/11/2016)

Αντιμέτωποι με τον ανθρώπινο πόνο

Αντιμέτωπος με τον θάνατο ενός μικρού κοριτσιού και την μακροχρόνια ασθένεια μιας γυναίκας βρίσκεται ο Κύριός μας, αγαπητοί μου αδελφοί, όπως ακούσαμε στην σημερινή Ευαγγελική διήγηση. Ο Ιάειρος, πατέρας του παιδιού, γονυπετής παρακαλεί τον Ιησού να θεραπεύσει το ετοιμοθάνατο παιδί του. Καθώς προχωρούσαν προς την οικία, μια αιμορροούσα γυναίκα αγγίζει το ιμάτιο του Χριστού, έχοντας τη βεβαιότητα ότι αυτό και μόνο το άγγιγμα θα ήταν αρκετό για να θεραπεύσει την αβάσταχτη ασθένειά της. Ο Χριστός αντιλαμβάνεται ότι η πίστη αυτής της γυναίκας ενεργοποίησε την Θεϊκή Του δύναμη. Κι έτσι, την θεραπεύει και την επαινεί. Εν τω μεταξύ, καταφθάνει η πληροφορία για τον θάνατο του παιδιού, που βυθίζει στην οδύνη τον πατέρα. Ο Κύριος, όμως, δεν εγκαταλείπει τους ανθρώπους της πίστεως στην απελπισία. Φθάνει στην οικία, παρομοιάζει τον θάνατο με ύπνο και ανασταίνει το παιδί, γεμίζοντας με αισθήματα χαράς και ευγνωμοσύνης τους γονείς και τους οικείους του.

Ο πόνος, που με τόσο ζωντανά χρώματα παρουσιάζεται στην περικοπή, είτε ως ασθένεια, είτε ως θάνατος, κυριαρχεί στην ζωή των ανθρώπων όλες τις εποχές. Επισκέπτεται κάθε άνθρωπο, κάθε οικογένεια και θέτει σε δοκιμασία τις ανθρώπινες αντοχές. Προξενεί ποικίλα συναισθήματα, αναλόγως της πίστεως και της ελπίδας προς τον Θεό των ανθρώπων που τον δοκιμάζουν. Στη σκέψη της Εκκλησίας μας «άνθρωπος που δεν πονάει, που δεν κλαίει, άνθρωπος που δεν σταλάζει το μάτι του, δεν είναι δυνατόν να δει τον Θεόν. Μόνον αυτός που ωδινάται βλέπει τον Θεόν. Δεν υπάρχει γέννησις χωρίς ωδίνες. Μόνον ο πόνος μπορεί να απαλλάξει τον άνθρωπο από τις ανθρώπινες επιθυμίες, από τα ανθρώπινα θέληγτρα, από τον ίδιο τον εαυτό του και να τον ενώσει με τον Θεόν»¹.

Κατά τον ίδιο τρόπο, «η ασθένεια λαμβάνει μια τεράστια άλλη διάσταση και μπορεί να θεωρηθεί από τον πιστό Χριστιανό ως ευλογία, αντίθετα από την αντίληψη της Π. Διαθήκης ότι η ασθένεια αποτελεί τιμωρία του Θεού στον αμαρτωλό. Για τον πιστό η ασθένεια μπορεί να γίνει εφιαλτήριο για μια πιο ουσιαστική σχέση με τον ζωντανό Θεό, αφορμή περιουλογής, αίσθηση της ματαιότητας της ζωής και, τελικά, υγεία της ψυχής, μέσα στη γνήσια ασκητική οδό της Ορθόδοξης πνευματικότητας»².

¹ Αρχιμ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης, «Χαρισματική οδός», σελ. 11

² π. Μωυσής Αγιορείτης, «Άγιον Όρος και κόσμος», σελ. 396

Παρόλα αυτά, τα ερωτηματικά για την εμφάνιση του πόνου και των ασθενειών, ταλανίζουν την συνείδησή μας. Και αυτό είναι ανθρώπινο. Δε μπορούν, όμως, πάντοτε να απαντηθούν. Ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ένας άνθρωπος που πόνεσε και υπέφερε πολύ στην τελευταία περίοδο της ζωής του, φωτίζει με τον λόγο του τα αμείλικτα αυτά ερωτήματα: «Απάντηση στο γιατί του πόνου δεν μπορεί να δοθεί χωρίς το φως του Χριστού... Και τούτο, διότι Αυτός ανέλαβε πάνω Του όλο τον ανθρώπινο πόνο, διά της Ενανθρωπήσεως, του Πάθους, του Σταυρού και του τριημέρου θανάτου Του. Το κλειδί για την ερμηνεία του πόνου είναι η εν Χριστώ Εσταυρωμένη αγάπη του Θεού. Τα μυστήρια του Θεού δεν εξιχνιάζονται, ούτε με επιστημονικές έρευνες, ούτε με φιλοσοφικές αναζητήσεις, ούτε με μεταφυσικές προσεγγίσεις. Τα μυστήρια του Θεού φανερώνονται και αποκαλύπτονται εν χάριτι. Ο ανθρώπινος πόνος είναι ένα από τα μεγαλύτερα και ιερότερα μυστήρια και ο Θεός το αποκαλύπτει και το ερμηνεύει εν Αυτώ τω Υιώ Του, διά Σταυρού, πάνω στο Γολγοθά. Και τη λύση και λύτρωση τη δίδει από έναν παρακείμενο άδειο τάφο. Όχι με λόγια, αλλά με ένα γεγονός. Την Ανάσταση»³.

Θα επιμείνουμε σ' αυτή την αλήθεια, γιατί δίδει διέξοδο στο αδιέξοδο του πόνου και της ασθένειας. «Ο πόνος δεν απαντιέται με επιχειρήματα. Ούτε η αδικία και ο θάνατος αντιμετωπίζονται με τη λογική. Τα προβλήματα αυτά λύνονται με το εμφύσημα και την πνοή που μόνον ο Θεός δίνει. Λύνονται με το Άγιο Πνεύμα. Ξεπερνιούνται με την ταπεινή αποδοχή του θελήματος του Θεού, που είναι τόσο αληθινό, αλλά, συνήθως και τόσο ακατανόητο...

... Κάθε περιορισμός στην ασφυκτική θηλιά των ορθολογιστικών απαντήσεων μάς παγιδεύει βαθύτερα στο δράμα μας. Στον διάλογο με τον πόνο, την αδικία και τον θάνατο είμαστε υποχρεωμένοι να βγούμε από τα ανθρώπινα μέτρα. Αυτή είναι όχι μόνο η έξοδος από την δοκιμασία, αλλά και η ευεργεσία της»⁴. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

³ Ομιλία με θέμα «Πόνος και Λύτρωση», που εκφωνήθηκε στο Επιστημονικό Συμπόσιο του Ελληνικού, Περιφερειακού, Αναπτυξιακού Κέντρου. Αθήνα, 22/3/2006

⁴ Νικόλαος, Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής, «Άνθρωπος μεθόριος», σελ. 32 & 33